

گروه آموزشی اتاق عمل معرفی رشته تکنولوژی جراحی

نام رشته: کارشناسی پیوسته اتاق عمل

Bachelor of Science in Operating Room Technology

رشته کارشناسی پیوسته اتاق عمل، شاخه‌ای از علوم پزشکی است که دانشجویان آن، طی این دوره دانشجویان تحت نظر اساتید مربوطه با اصول جدید اتاق عمل و فرآیندهای جراحی آشنا شده و دانش‌آموختگان آن در قالب تیم درمانی، مراقبت و کمک به اداره بیمار قبل، حین و بعد از عمل جراحی و اعمال مداخله‌ای مرتبط تحت نظر پزشک مسئول بیمار، را به عهده می‌گیرند.

دورنما (چشم‌انداز):

انتظار می‌رود در ۱۰ سال آینده همگام با پیشرفت سریع تکنیک‌های جراحی و انجام اعمال جراحی رباتیک، دانش‌آموختگان این رشته طبق استانداردهای انجمن جهانی تکنولوژیست‌های جراحی آموزش دیده باشند و جایگاه خود را در عرصه‌های مختلف جراحی مشخص و تثبیت نمایند.

رسالت (مأموریت):

- تربیت نیروی انسانی آگاه، متعهد و کارآمد است که با کسب توانایی‌های حرفه‌ای در اتاق عمل و بهره‌مندی از دانش و تکنولوژی روز، خدمات موردنیاز مراقبتی و مقرون‌به‌صرفه را در بالاترین سطح استاندارد جهت تأمین، حفظ و ارتقاء سطح سلامت بیمار و جامعه ارائه دهند. همچنین ایجاد یک محیط امن برای جراحی در اتاق عمل، به‌گونه‌ای که در طی فرآیندهای جراحی شرایطی فراهم شود که حداکثر ایمنی برای بیمار فراهم گردد. آماده‌سازی ابزار و تجهیزات لازم جهت انجام جراحی به‌صورت بهینه و با بهترین کیفیت عملکردی ممکن در همه تخصص‌های جراحی فراهم گردد.
- با تربیت این نیروها مراقبت مطلوب و اثربخش از بیماران در مراحل قبل، حین و بعد از عمل جراحی، کنترل و پیشگیری از عفونت‌های بیمارستانی، ایجاد شرایط مناسب روحی و روانی برای بیماران و نگهداری مناسب از دستگاه‌ها و تجهیزات پزشکی مقدور خواهد بود.

جایگاه شغلی دانش‌آموختگان:

دانش‌آموختگان این دوره می‌توانند در جایگاه‌های زیر انجام‌وظیفه نمایند:

- ★ اتاق عمل‌های بیمارستان‌های دولتی و خصوصی
- ★ اتاق عمل سرپایی در مراکز اورژانس

پیامدهای مورد انتظار از دانش‌آموختگان:

دانش‌آموختگان این دوره باید قادر باشند:

- دانش کافی و عملکرد مناسب در مورد آناتومی، فیزیولوژی، پاتولوژی، تجهیزات، مفاهیم پایه، مراقبت از بیمار، کارکنان و تکنیک‌های جراحی داشته باشند.
- با ارتباط مؤثر و تعامل مناسب با پرسنل بخش‌ها و بیماران، نیازهای مراقبتی بیماران را در بدو ورود به اتاق عمل شناسایی نمایند.
- محیط اتاق عمل را با تکنیک‌های آسپتیک (استریل و ضدعفونی) آماده نمایند.
- برحسب شرایط برای کمک به جراح، تکنیک‌های استاندارد پرپ، درپ اسکراب، اصول آسپتیک، پوزیشن دادن، کوتریزاسیون، هموستاز، استفاده از وسایل و ابزار موردنیاز، کالیبراسیون ابزار، پایش ایمنی بیمار و مراقبت از بیماری‌ها را به‌کارگیرند.
- شرایط خطیر و هشداردهنده را تشخیص دهند.
- با رعایت نکات ایمنی اتاق عمل حافظ وسایل و تجهیزات اتاق عمل باشند و شرایط ایمنی برای بیمار و سایر افراد را تأمین نمایند.
- رفتار پاسخگو و نگرش حرفه‌ای مورد انتظار از یک فرد در حرفه بهداشتی - درمانی را داشته باشند.

نقش‌های دانش‌آموختگان در جامعه:

دانش‌آموختگان این رشته در این مقطع در حیطه‌های ارتباطی و مراقبتی ایفای نقش خواهند نمود.

وظایف حرفه‌ای دانش‌آموختگان به ترتیب هر نقش به شرح زیر است:

در نقش ارتباطی:

- ارتباط و تعامل مؤثر حرفه‌ای با بیماران
- ارتباط و تعامل مؤثر حرفه‌ای با اعضای تیم جراحی
- ارتباط و انجام هماهنگی‌های لازم با واحدهای مختلف بیمارستان به‌ویژه واحد پرستاری

در نقش مراقبتی: (سیرکولر - اسکراب)

- مهیا نمودن اتاق عمل
- فراهم نمودن وسایل و تجهیزات مورد استفاده و ذخیره
- فراهم نمودن خون، دارو یا مواد موردنیاز برای عمل
- هماهنگی پذیرش بیمار به اتاق عمل
- سرپرستی انتقال ایمن بیمار به اتاق عمل
- همکاری در وضعیت دادن به بیمار طبق نظر جراح
- اسکراب نمودن برای جراحی و عهده‌داری وظایف فرد اسکراب شده
- آماده‌سازی (پرپ) ناحیه عمل

- فراهم نمودن دید مناسب برای جراح در حین عمل با استفاده رترکتورها، گازها و ساکشن
- هموستاز و کوتریزاسیون در حین عمل، با مراقبت کافی از نسج
- شمارش گازها و آماده‌سازی بیمار برای انتقال به اتاق ریکاوری
- مراقبت از بیمار قبل، حین و بعد از اعمال جراحی در فرآیند جراحی (در اتاق عمل و ریکاوری)
- مشارکت و ارزیابی مداوم شرایط اتاق عمل و برآورده نمودن نیازهای تیم جراحی
- آمادگی جهت شرکت در عملیات احیای بیماران
- مشارکت در مدیریت اتاق عمل و یا بخش ریکاوری
- گزارش مشکلات اتاق عمل به مسئولین اتاق عمل

توانمندی‌ها و مهارت‌های اصلی مورد انتظار (Expected Competencies)

الف: توانمندی‌های عمومی مورد انتظار: (General Competencies)

توانمندی‌های عمومی مورد انتظار برای دانش‌آموختگان این مقطع عبارت‌اند از:

- مهارت‌های ارتباطی
- مهارت ارزیابی و تجزیه و تحلیل شرایط
- مهارت حل مسئله
- مهارت‌های مدیریتی
- توانمندی عمل به اخلاق حرفه‌ای
- گزارش‌نویسی و مستندات

ب: توانمندی‌های اختصاصی مورد انتظار: (Special Competencies)

توانمندی‌های اختصاصی مورد انتظار برای دانش‌آموختگان این مقطع عبارت‌اند از:

- ارتباط حرفه‌ای
- آماده‌سازی و چینش وسایل
- کار با وسایل و تجهیزات
- نگهداری وسایل و تجهیزات
- ایمنی بیماران، کارکنان و محیط کار
- جابه‌جایی و انتقال صحیح بیمار
- پوزیشن دهی بیمار تحت نظر جراح
- شستن دست به روش اسکراب
- پرپ و درپ
- سیرکولار جراحی
- اسکراب جراحی

- هموستاز جراحی
- کوتریزاسیون جراحی
- مراقبت از زخم جراحی
- مراقبت از نمونه‌های برداشته شده
- پایش علائم حیاتی
- احیاء قلبی، ریوی و مغزی
- گندزدایی و استریلیزاسیون

ج: مهارت‌های عملی مورد انتظار: (Expected Procedural Skills)

- ۱- آماده نمودن و تجهیز اتاق عمل (در شروع شیفت)
- ۲- تهیه وسایل موردنیاز برای پروسیجر جراحی (در نقش فرد سیار)
- ۳- پذیرش و انتقال بیمار (در نقش فرد سیار)
- ۴- دادن پوزیشن به بیمار بر روی تخت عمل (در نقش فرد سیار)
- ۵- قرار دادن پد کوتر و وصل کردن سایر تجهیزات به بیمار و مراقبت از آنها (در نقش فرد سیار)
- ۶- انجام پرپ اولیه و ثانویه
- ۷- آماده نمودن فیلد استریل (در نقش فرد سیار)
- ۸- باز کردن وسایل استریل در نقش فرد سیار
- ۹- آماده کردن و باز کردن سررها و سایر محلول‌های شستشو (در نقش فرد سیار)
- ۱۰- آماده کردن و مراقبت از درن‌ها، کتورها و سیستم‌های جمع‌آوری (در نقش فرد سیار)
- ۱۱- اسکراب دست (در نقش فرد اسکراب)
- ۱۲- خشک کردن دست‌ها بعد از اسکراب (در نقش فرد اسکراب)
- ۱۳- پوشیدن گان و دستکش (در نقش فرد اسکراب)
- ۱۴- کمک در پوشیدن گان و دستکش به اعضای تیم جراحی (در نقش فرد اسکراب)
- ۱۵- پوشاندن میز مایو و لگن با شان استریل (در نقش فرد اسکراب)
- ۱۶- کمک به جراح در درپ بیمار (در نقش فرد اسکراب)
- ۱۷- آماده کردن فیلد استریل (در نقش فرد اسکراب)
- ۱۸- کمک به تیم جراحی در شروع عمل (در نقش فرد اسکراب)
- ۱۹- دادن و گرفتن وسایل جراحی به‌طور صحیح با کمک در به‌کارگیری وسایل جراحی به‌طور صحیح
- ۲۰- ایجاد اکسپوژر محل عمل مؤثر (در نقش کمک اول یا دوم جراح)
- ۲۱- انجام هموستاز (در نقش فرد اسکراب)
- ۲۲- مراقبت از نمونه (در نقش فرد سیار و اسکراب)
- ۲۳- استفاده مناسب از ست‌های جراحی
- ۲۴- آشنایی با طبقه‌بندی وسایل جراحی و مورد استفاده آنها
- ۲۵- آشنایی با نحوه کارکرد لوازم و تجهیزات اتاق عمل‌های اختصاصی

- ۲۶- کار با انواع بخیه و گره زدن (زدن و کشیدن و ...)
- ۲۷- شمارش گاز، سوزن، ریل، پینات، لنگاز و ابزارهای جراحی در نقش فرد سیار و اسکراب
- ۲۸- ثبت مرتبط با شمارش و وسایل مصرفی
- ۲۹- پانسمان زخم و انجام انواع بانداژ
- ۳۰- رعایت اصول آسپتیک حین عمل جراحی
- ۳۱- انجام فعالیت‌های مربوط به پایان عمل جراحی (جمع کردن فیلد جراحی و اتاق عمل)
- ۳۲- ضدعفونی و گندزدایی قسمت‌های مختلف اتاق عمل
- ۳۳- همراهی با مسئول هوشبری در تحویل بیمار بعد از عمل به مسئول اتاق بهبودی
- ۳۴- مشارکت با تیم جراحی در کنترل عوارض بعد از عمل (خونریزی، شوک و ...)
- ۳۵- فعالیت در بخش استریل مرکزی: آماده‌سازی وسایل، بسته‌بندی وسایل، کار با دستگاه‌های مختلف استریل کننده، توانایی ذخیره و توزیع مناسب وسایل استریل شده
- ۳۶- برنامه‌ریزی جهت فعالیت‌های روزانه اتاق عمل
- ۳۷- آماده‌سازی گزارش‌های مربوط به شیفت روزانه و ماهانه
- ۳۸- انجام ساکشن مربوط به موضع جراحی و دهان و بینی و حلق
- ۳۹- اکسیژن‌تراپی طبق تجویز
- ۴۰- انجام تزریقات عضلانی، وریدی، داخل جلدی و زیر جلدی
- ۴۱- وصل کردن سرم و مراقبت از آن
- ۴۲- دادن داروهای خوراکی
- ۴۳- ریختن قطره در چشم، گوش، بینی و انجام شستشوی مرتب
- ۴۴- گرفتن نمونه خون
- ۴۵- اندازه‌گیری علائم حیاتی و ثبت آن
- ۴۶- جابه‌جا کردن بیمار از تخت به برانکاردر و بالعکس
- ۴۷- درست کردن تخت بعد از عمل
- ۴۸- انجام انواع تنقیه (برگشتی، تخلیه‌ای، ماندنی)
- ۴۹- سونداژ ادراری (مذکر و مؤنث)
- ۵۰- انجام شستشوی انواع سوندها (اداری، معده و ...) و مراقبت از آنها
- ۵۱- قرار دادن و خارج کردن NGT
- ۵۲- آماده‌سازی محل عمل (شیو)
- ۵۳- استفاده از محلول‌ها در موضع عمل (گرما- سرما)
- ۵۴- مراقبت از جسد